

μότητα και τὸ θάρρος, τὰ ἀπαιτούμενα ἵνα βαδίσῃς εὐσταθῶς ἐν τῷ βίῳ. Οὐμίλει ἀγερώχως και μετ' εὐχερείας, βλέπε περίξ σου ἄνευ δειλίας, ἐκλεγε δὲ και ράπτῃν καλόν, διὰ νὰ μὴ εἶσαι γελοῖος ἔνεκα τῶν φορεμάτων σου. Τίποτε δὲν αὐξάνει τὴν ἀτολίαν ὅσον ἢ συναισθησις ὅτι εἰνέ τις κακῶς ἐνδεδυμένος. Ἐγενήθης εἰς ἐποχὴν ἀμειλίκτως θετικὴν, καθ' ἣν ὅσοι δὲν γνωρίζουσι νὰ χρησιμοποιήσωσι τοὺς ἀγκῶνας και τὰς πυγμαίς, ὅπως ἀνοίξωσι διόδον μεταξὺ τοῦ πλήθους, κινδυνεύουσι νὰ κατασυντριβῶσιν. Θὰ λάβῃς ἀνάγκην πασῶν τῶν ἀρετῶν, τὰς ὁποίας σοῦ ἐπεύχομαι. Ἄ! ἐάν ἦτο δυνατόν νὰ ἀρχίσῃ τις ἐκ νέου τὴν ζωὴν του και νὰ προικίσῃ ἑαυτὸν δι' οἰωνδῆποτε προτερημάτων κατ' ἀρέσκειαν ἅμα τῇ γεννήσει του, ὡς ἔκαμον ἄλλοτε αἱ Μοῖραι διὰ τοὺς ἀναδεκτούς των, θὰ ἐδώρου ἐἰς τὸν ἑαυτὸν μου τὴν βώμην τοῦ Ἡρακλέους, τὴν στωμυλίαν δέκα δικηγόρων, τὸ θετικὸν πνεῦμα ἀρχαίου ἐμπόρου και τὴν ἰταμότητα τοῦ δὸν Ζουάν. Τούναντίον δὲν θὰ ἀπέκλειαι ἀπ' ἑμαυτοῦ ὄνειροπόλον φαντασίαν και ρομαντικὰς νευρώσεις και μετριοφροσύνην ἄκαιρον. Ἄλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ ἀνανεωθῇ ἡ ζωὴ μου, ὡς δὲ λέγει και ὁ Παῦλος Ρίχτερ, ἴσα— ἴσα περὶ τελευταίας τινὸς ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου, ἀπὸ νεκρωθὲν ἐνεκρώθη και τὸ παρελθὸν παρῆλθε.» Δὲν θὰ ἀναζωογονήσω ποτὲ τὰς ἐλπίδας τὰς γεννηθείσας περίξ τοῦ λίκνου μου, ὡς δὲν θὰ ἀναζωογονήσω ποτὲ τοὺς ἤχους τῶν τυμπάνων, ἅτινα ἀνέκρουον ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου, ἐν τῇ μικρᾷ ἐπαρχιακῇ πόλει, τὴν ἐωθινήν συμφωνίαν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους. Ὅμοιάζω πρὸς πεπαλαιωμένην ἄμαξαν, ἣτις τόσους δρόμους διέτρεξεν, ὥστε κατήντησεν ἐντελῶς σαθρὰ και κοινορτώδης, προσεχῶς δὲ θὰ ριφθῇ ὡς ἄχρηστος εἰς γωνίαν τινὰ τοῦ ἀμαξοστασίου. Ἀντὶ ὀρθρίων συμφωνιῶν, δὲν ἀκούω πλέον ἐν τῷ μονῆρει ἀσύλω μου ἢ τὴν ἀρμονίαν τῶν τελευταίων βόμβων τῆς ἡμέρας, ὅταν ἡ ὀμίχλη ἀνέρχεται ἀπὸ τῆς κοιλάδος, ὅταν ἐπὶ τῶν στεγῶν περιδινούνται οἱ ἐσπερινοὶ ἄτμοι και ἀνάπτονται ἐν πρὸς ἐν τὰ φῶτα. Σὺ, Αἰμίλιε, ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ψευδοῦς ἵππου σου ἀρχίζεις τοὺς πρώτους τοῦ βίου δρόμους· διὰ τοῦτο σοῦ εὐχομαι νὰ ἴστασαι στερρῶς ἐπὶ τοῦ ἐπιπίου, πρὸ πάντων δὲ νὰ εἶσαι τολμηρός.»

Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ταῦτα μερμηρίζων κατὰ φρένα εἶχα κἄπως γελοῖαν τὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου, διότι ὁ Αἰμίλιος μὲ παρεθέρη μετὰ τῆς αὐθάδους ἐκείνης περιεργείας, μεθ' ἧς τὰ παιδιά παρατηροῦσι τοὺς προβεβηκότας τὴν ἡλικίαν και τοὺς πληκτικούς! Ἡγέρθη, ἐχαιρέτισα μετὰ δειλίας δεξιᾶ και ἀριστερᾶ, και δι' ἀδεξίων ἐλιγμῶν μεταξὺ τῶν διεσπαρμένων παιγνιδίων, τῶν ἐδωλίων και τῶν ἐσθήτων τῶν ἐπισκεπτριῶν, ἐξῆλθον διὰ τῆς θύρας, «Γιαννάκης ὅπως πάντα.»

(André Theuriet).

Δ.

ΤΟ ΝΕΟΝ ΕΤΟΣ

Τὸ τμήμα τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ σήμερον ἰστάμεθα, δὲν ἔχει καθ' ἑαυτὸ σημασίαν διάφορον παντὸς ἄλλου τμήματος χρόνου. Εἶνε ἀπλῶν μικροσκοπικὸν σημεῖον ἐν τῷ ἀπείρῳ τοῦ χρόνου διαστήματι· εἶνε ἀπλῆ σταγὼν ἐν τῷ ἀκατασκέτῳ τοῦ χρόνου χεϊμάρρῳ, ὅστις οὐδέποτε ἴσταται, οὐδὲν γινώσκει ὄριον. Καὶ ὅμως ἡ ἀρχὴ αὕτη τοῦ νέου ἔτους ἔχει μεγίστην σημασίαν δι' ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς, οἵτινες διὰ τοῦ μέτρου τοῦ χρόνου μετροῦμεν και ἐν αὐτῷ βλέπομεν τὴν ζωὴν ἡμῶν κινουμένην. Τὸ λῆξαν ἔτος εἶνε μέρος τῆς ζωῆς ἡμῶν! Μετὰ τοῦ παρερχομένου χρόνου συνδέονται αἱ ἐλπίδες ἡμῶν και οἱ πόθοι, ἡ χαρὰ και ἡ λύπη, αἱ μέριμναι και οἱ ἀγῶνες. Τὸ λῆξαν ἔτος εἶνε ὡς τις παλαιὸς φίλος, μεθ' οὗ συνεβαδίσσαμεν, και ὅστις συμμετέσχε και τῶν παιδρῶν και τῶν ἀλγεινῶν ἡμῶν συναισθημάτων. Δὲν δυνάμεθα ν' ἀποχωρισθῶμεν αὐτοῦ διὰ παντὸς χωρὶς νὰ εἴπωμεν εἰς αὐτὸ τὸ ὕστατον χαιρε. Εἶνε αὕτη ἡ εἰκὼν ἡμῶν.

Ἄλλ' ἐνῷ ἀποχωρίζομεθα τοῦ παλαιοῦ, ὑποδεχόμεθα τὸ νέον ἔτος. Αἱ θύραι τοῦ νέου ἔτους διανοίγονται πρὸ ἡμῶν· χαιρετίζομεν αὐτό. Παλαιὸν και νέον συναντῶνται και τείνουσιν ἀλλήλοισ τὰς χεῖρας. Καὶ τὸ νέον τοῦτο ἔτος πρόκειται μίγμα ἐκ παλαιοῦ και νέου, ἐξ ἀναμνήσεων και ἐλπίδων, ἐκ μένοντος και παρερχομένου, ἐκ χαρᾶς και λύπης. Ὑπὸ λύπης κυριευόμεθα, ὅταν, ἐπισκοποῦντες τὸ παρελθόν, ἀναμνησθῶμεν πόσαι προσφιλεῖς ὑπάρξεις συνετάφησαν μετὰ τοῦ λῆξαντος ἔτους, πόσα ποθητὰ πρόσωπα εἰς μάτην ἀναζητοῦμεν μεταξὺ ἡμῶν. Ὑπὸ λύπης κυριευόμεθα, ὅταν, ἐπισκοποῦντες τὸ παρελθόν, ἴδωμεν, πόσων ἡμελήσαμεν, πόσας δυνάμεις συνετρίψαμεν, πόσον χρόνον εἰς μάτην κατηναλώσαμεν, πόσοι πόθοι ἡμῶν ἔμειναν ἀνεκπλήρωτοι. Ἄλλὰ κατὰ τὸ νέον ἔτος και ὑπὸ ἐτέρου καταλαμβανόμεθα αἰσθήματος, τοῦ τῆς ματαιότητος, ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος, ὅτι βαίνομεν ἐγγύτερον εἰς τὸ ἐπὶ γῆς τέρμα ἡμῶν. Ἐγενόμεθα πρεσβύτεροι κατὰ ἓν ἔτος. Δὲν δυνάμεθα νὰ προλάβωμεν τὴν βαθμιαίαν ἐξασθένησιν και καταπτώσιν τῶν σωματικῶν δυνάμεων. Βαθμηδὸν τὸ φῶς τῶν ὀφθαλμῶν ἀμαυροῦται· τὸ αἶμα κυκλοφορεῖ βραδύτερον εἰς τὰς φλέβας· ἡ κίνησις τῶν μελῶν γίνεται βαρύτερα· αὐταὶ αἱ πνευματικαὶ δυνάμεις ἐξασθενούσι.

Και ὅμως ἐν τῷ μέσῳ τῆς βαθμιαίας ταύτης ἐξασθένησεως και καταπτώσεως δυνάμεθα νὰ διατηρῶμεν πάντοτε τὴν νεότητα. Ναί· ὑπάρχει μόνιμος και διαρκὴς νεότης. Ὑπάρχει πτῆσις τοῦ πνεύματος, ἀφ' ἧς οὐδέποτε πρέπει νὰ ἐκπίπτωμεν. Ὑπάρχει παιδρὰ ἐλπίς, ἣτις και τοὺς κροτάφους τοῦ γήρατος περιβάλλει. Ὑπάρχει

νεανική συμμετοχή εἰς πᾶν ὅτι καλὸν καὶ ὠραῖον, εἰς πᾶσαν ἀνθρωπίνην χαρὰν καὶ θλίψιν. Ὑπάρχει ἱερός ἐνθουσιασμός ἀείποτε ἀκμαῖος. Ὑπάρχει διαρκῆς πρόοδος καὶ ἀνάπτυξις. Ὑπάρχει νεότης οὐδέποτε ἐκπίπτουσα, αἰεὶ δὲ ἐπὶ τὰ πρόσω βαίνουσα.

Νεότης! Ὅποια γλυκεῖα καὶ μαγευτικὴ λέξις! Ὅποιον γόητρον, ὅποιον ἐνθουσιασμόν διεγείρει ἢ ἀπλῆ ἐκφώνησις τῆς λέξεως ταύτης! Τίς δὲν ποθεῖ νὰ εἶνε πάντοτε νέος; Τίς δὲν βλέπει τὴν νεότητα μετ' ἄλγους ψυχῆς ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν παρερχομένην; Καὶ ὅμως ὑπάρχει μόνιμος καὶ διαρκῆς νεότης. Δὲν εἶνε ἀληθῆς νεότης αἱ ἐρυθραὶ παρειαί, αἵτινες τοσοῦτον ταχέως μαραίνονται. Δὲν εἶνε ἀληθῆς νεότης ἡ σωματικὴ δύναμις ἢ τὸ σωματικὸν κάλλος, ἅτινα τοσοῦτον εὐκόλως συντρίβονται καὶ ἐκλείπουσι. Δὲν εἶνε ἀληθῆς νεότης τὰ ζωηρὰ αἰσθήματα καὶ αἱ σφοδραὶ ἐπιθυμίαι, ἅτινα ἐν χρόνῳ βραχεῖ καταπίπτουσι καὶ ἐξαφανίζονται. Δὲν εἶνε ἀληθῆς νεότης αἱ αἰσθηταὶ ἀπολαύσεις, ὧν τὸ τέλος εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μεταμέλεια καὶ λύπη.

Ποσάκις νεάνιδες καὶ νέοι, οἵτινες ὑπὸ τὴν ταπεινὴν αὐτῆς ὄψιν ἐνόησαν τὴν νεότητα, ἐμαράνθησαν προῶρως καὶ ἐγήρασαν ἐν αὐτῇ τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας αὐτῶν! Οὐδὲν, ἀπολύτως οὐδὲν μαρτυρεῖ τὴν σφριγῶσαν αὐτῶν ἡλικίαν. Πᾶς ἱερός ἐνθουσιασμός ἀπέπτη ἀπ' αὐτῶν, πᾶς εὐγενῆς ἀγὼν ἔπαυσε, τὰ πάθη μόνον καὶ τὰ μάταια ὄνειρα καὶ αἱ κεναὶ ἐλπίδες παρέμειναν, ἵνα ἀφαιρέσωσιν ἀπ' αὐτῶν πᾶσαν ζωῆς ἰκμάδα καὶ ἐνωρὶς ρυτιδώσωσι τὸ νεανικὸν αὐτῶν μέτωπον. Ποσάκις τούναντιον γυναῖκες καὶ ἄνδρες προβεβηκότες διατηροῦσι τὴν νεότητα τοῦ πνεύματος ἐν πάσῃ αὐτῆς τῇ ζωηρότητι καὶ τῇ δυνάμει!

Ναί· δὲν ὑπάρχει γῆρας διὰ τοὺς καλλιεργοῦντας τὴν νεότητα τοῦ πνεύματος. Δὲν γηράσκουσι, διότι διάγουσι βίον, ὃν οὐδ' ὁ πανδαμάτωρ χρόνος δύναται νὰ καταστρέψῃ. Δὲν γηράσκουσι, διότι πίνουσιν ἐκ τῆς δροσερᾶς τοῦ πνεύματος πηγῆς, ἐξ ἧς ἀναβλύζει πάντοτε νέα δυνάμεις καὶ ζωή. Δὲν γηράσκουσι, διότι οὐδέποτε ἐλάτρευσαν τὰ εἰδῶλα τῆς ματαιότητος καὶ τῶν αἰσθησέων, ἐξ ὧν ἡ παγερὰ πνοὴ τοῦ μαρασμοῦ καὶ τῆς φθίσεως. Δὲν γηράσκουσι, διότι ὑπεράνω πάντων ἔθηκαν πάντοτε τὸ ἀληθές καὶ τὸ καλόν.

Ἄλλ' ἡ νεότης τοῦ πνεύματος θὰ ἐξησθένει καὶ αὐτὴ τάχιον ἢ βραδύτερον, ἂν περιορίζετο εἰς τὴν ἀπλὴν μελέτην καὶ καλλιέργειαν τῆς ἐπιστήμης, καὶ τέχνης, τοῦ ἀληθοῦς καὶ καλοῦ. Πρέπει νὰ προστεθῇ εἰς τοῦτο καὶ ὁ ἱερός ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ ἐνθουσιασμός, ἡ ἱερὰ ἐκείνη ἀγάπη, ἧτις ἐξευγενίζει τὴν καρδίαν καὶ ἀνυψοῖ αὐτὴν εἰς τὴν πηγὴν παντός ἀγαθοῦ. Μόνη ἡ ἱερὰ αὐτῆ ἀγάπη συγκρατεῖ ἡμᾶς ἐς αἰεὶ νέους. Μόνη ἡ

ἱερὰ αὐτὴ ἀγάπη δὲν γηράσκει, ὅταν πᾶσαι αἱ λοιπαὶ πνευματικαὶ δυνάμεις ἐξασθενῶσιν· ἀποβαίνει τούναντιον σὺν τῷ προῖοντι χρόνῳ γλυκύτερα, καθαρωτέρα καὶ τελειότερα. Ἡ ἱερὰ αὐτὴ ἀγάπη εἶνε τὸ φῶς τὸ φωτίζον καὶ καθοδηγοῦν τὸν ἄνθρωπον ἄνευ αὐτῆς καὶ αὐτὸ τὸ ζωηρότατον πνεῦμα ἀποκάμνει. Ἡ ἱερὰ αὐτὴ ἀγάπη πληροῖ τὸ πνεῦμα ζωτικῷ χυμοῦ· διατηρεῖ τὴν καρδίαν θερμὴν καὶ τὸν ὀφθαλμὸν διαυγῆ. Ἡ ἱερὰ αὐτὴ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς δὲν κλείονται, καὶ ὅταν ἡ ἐσπέρα τοῦ βίου ἐγγίξῃ καὶ ἡ τελευταία νύξ ἐπέρχηται.

Πᾶς τις δύναται νὰ κατέχῃ τὴν διαρκῆ ταύτην νεότητα. Δύναται δὲ νὰ κατέχῃ αὐτήν, ἂν ἀποδέχῃται ὑπερτάτην τινὰ δύναμιν δημιουργήσασαν καὶ ἐφορῶσαν τὰ πάντα· ἂν πιστεῦῃ εἰς ἠθικὴν τινὰ τάξιν· ἂν πιστεῦῃ εἰς προορισμὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀνώτερον τοῦ ἐπὶ γῆς· ἂν πιστεῦῃ ὅτι ἡ νίκη εἶνε πάντοτε ὑπὲρ τοῦ καλοῦ, καὶ ὅταν ἠττᾶται ἐν τῷ ἀγῶνι ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ πᾶσα ἐλπίς φαίνεται ἐγκαταλείπουσα αὐτόν. Δύναται πᾶς τις νὰ κατέχῃ τὴν διαρκῆ νεότητα, ἂν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διατηρῇ τι ὑπέρτερον τῶν διηνεκῶς μεταβαλλομένων πραγμάτων· ἂν ἀκολουθῇ τοὺς αἰωνίους νόμους τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ δικαίου· ἂν ἀναγνωρίζῃ τὴν αἰωνίαν ἀλήθειαν τὴν ἐν τῇ συνειδήσει αὐτοῦ μαρτυρουμένην, ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ αὐτῆς· ἂν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ διαφυλάττῃ πίστιν, ἀγάπην καὶ φιλίαν καὶ πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ὑπέρτερον τῶν ἐπιγείων, ὑπέρτερον τῆς στιγμιαίας λάμψεως, ὑπέρτερον τῆς κρίσεως τῶν πολλῶν, ὑπέρτερον πάσης ἐπιγείου μεταβολῆς· ἂν ἰδιοποιῆται πᾶν ὅ,τι γνήσιον ἀνθρώπινον, πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ νόμον ἐν πάσῃ ἐποχῇ καὶ ἐν παντὶ λαῶ. Ὁ οὕτω ποιῶν δὲν μαραίνεται ἐν χρόνῳ, δὲν γηράσκει.

Ὅστις ὅμως ὡς Θεὸν αὐτοῦ ἔχει τὴν ὕλην· ὅστις οὐδένα ἀποδέχεται προορισμὸν ἀνώτερον καὶ ὑψηλότερον τοῦ ἐπὶ γῆς· ὅστις οὐδένα γινώσκει ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ νόμον ἀνώτερον ἢ τὸ συμφέρον καὶ τὴν ἰδιοτέλειαν καὶ τὸν ἐγωϊσμὸν καὶ τὰς ματαιὰς ὑλικὰς ἀπολαύσεις· ὅστις δὲν ζητεῖ τὸ ἐπ' αὐτῷ ὡς ἄλλος Σαμαρείτης νὰ ἐπιχέῃ ἔλαιον καὶ οἶνον ἐπὶ τὰς ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς πληγὰς τῶν δυστυχῶν· οὗτος μαραίνεται ἐν χρόνῳ καὶ γηράσκει. Ναί· ἐκεῖνος ζῆ ἀληθῶς, ὅστις δὲν διάγει βίον ἄδρανῆ καὶ μεμονωμένον, δὲν ζῆ μόνον δι' ἑαυτόν, ἀλλ' ἐργάζεται διαρκῶς καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, συμμετέχει τῆς χαρᾶς καὶ θλίψεως τῶν ἄλλων, ὅστις κατέχεται ὑπὸ τῆς εὐγενοῦς φιλοτιμίας νὰ πράξῃ καλόν τι καὶ μόνιμον, νὰ βοηθήσῃ πάσῃ δυνάμει τοὺς περὶ αὐτόν καὶ νὰ προαγάγῃ αὐτοὺς εἰς τὸ ἀγαθόν. Ὁ τοιοῦτος δὲν μαραίνεται ἐν χρόνῳ, δὲν γηράσκει, ἀποβαίνει ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ζωηρότερος καὶ εὐθυμότερος, συνδέει τὴν νεότητα μετὰ τοῦ γῆρατος, τὴν νεα-

νικὴν παιδρότητα μετὰ τῆς γεροντικῆς συνέσεως, τὴν παιδικὴν ἀθωότητα καὶ καθαρότητα μετὰ τῆς ἀνδρικῆς θελήσεως καὶ σοβαρότητος. Ὁ τοιοῦτος, ἐνὶ λόγῳ, παραμένει εἰς αἰεὶ νέος, κατέχει τὴν μόνιμον καὶ διαρκῆ νεότητα.

Εἶθε τὲ ἀρχόμενον νέον ἔτος νὰ ἐγκαινίση ἐν πάσῃ ἑλληνικῇ καρδίᾳ τὴν διαρκῆ ταύτην καὶ μόνιμον νεότητα, καὶ οὕτω ἀποσοβῆθῃ παρ' ἡμῖν ὁ ἐπαπειλούμενος κίνδυνος τοῦ γήρατος, τοῦ μαρasmus καὶ τῆς φθίσεως.

I. ΜΟΣΧΑΚΗΣ.

ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ ΤΟΥ

ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΕΚ ΤΗΣ ΓΡΑΦΗΣ

[Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 810.]

Ἐξ ὧν εἶπομεν ἐν τοῖς προηγουμένοις συμπεραίνομεν, ὅτι ὀδηγοῦμενοι ἐκ τῆς γραφῆς περὶ τῆς πνευματικῆς ποιότητος τοῦ γράφοντος καὶ λαμβάνοντες ἐπίκουρον καὶ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ παράστημα ἐκ τῆς χειρός, δυνάμεθα εἰς πολλὰς περιστάσεις ν' ἀναπαραστήσωμεν ἐν τῇ φαντασίᾳ ἡμῶν τὴν εἰκόνα τῆς ὅλης αὐτοῦ προσωπικότητος, κατὰ τὴν περίστασιν δὲ ταύτην ἢ ἐπιτυχία ἢ ἀποτυχία καὶ ἢ τελειότης ἢ μὴ τῆς εἰκόνης ἐξαρτᾶται βεβαίως ἐκ τῆς ἰδίας ἡμῶν ικανότητος πρὸς τὸ κρίνειν, ἐπεξηγεῖν τοὺς συμβολικοὺς χαρακτήρας καὶ ἐξ αὐτῶν ἐξάγειν συμπεράσματα.

Οὕτω π.χ. βλέποντες γραφὴν πολυκίνητον, ἐκπράζουσαν δὲ ἰσχυρὰν δύναμιν θελήσεως καὶ δράσεως, ἀναλογιζόμεθα ἀντίχειρα μέγαν, ἔχοντα ἰσχυρὰ τὰ σφαιρώματα αὐτοῦ, ἥτοι χεῖρα ἰσχυράν, προσφυῆ, πολυκίνητον. Τοιαύτη ὅμως χεῖρ προϋποθέτει ἀνάλογον διάπλασιν ὅλου τοῦ σώματος καὶ δὲν εὐρίσκειται εἰς ἀνθρώπους φθισιῶντας, στενοθώρακας, ἔχοντας στενοὺς τοὺς ὄμους καὶ κεκλιμένον τὸ σῶμα. Ἐὰν δὲ ἡ γραφὴ αὕτη φέρῃ συγχρόνως τοὺς χαρακτήρας τῆς φιλαρχίας καὶ τῆς ικανότητος πρὸς τὸ ἄρχειν καὶ τὴν ἐξίν τοῦ διατάσσειν, δυνάμεθα καὶ νὰ στοιχηματίσωμεν ὅτι ὁ γράφων ἔχει ἀετώδη, γρυπὴν ῥίνα, οἷα ἡ Φρειδερίκου τοῦ μεγάλου ἢ τοῦλάχιστον ἀπλῶς κεκαμμένην, οὐδαμῶς δὲ μικρὰν ἢ σιμὴν, πρὸς δὲ τούτοις ὅτι ἡ κάτω αὐτοῦ σιαγὼν εἶνε στερεὰ καὶ τελείως ἀνεπτυγμένη (οἷα π.χ. αἱ τῶν Ῥωμαίων αυτοκρατόρων, ἢ τοῦ Ναπολέοντος τοῦ Α'. κ. ἄ.) καὶ ὅτι τὸ βλέμμα τοῦ εἶνε ὀξὺ καὶ στερεόν, προερχόμενον οὐχὶ ἐξ ἄμαυρῶς κυανῶν οὔτε περιπαθῶν μελανῶν ὀφθαλμῶν. Ἐὰν ἡ γραφὴ δεικνύῃ συγχρόνως καὶ ὑπερήφανον αὐτοσυνειδησίαν, κατ' ἀνάγκην ὁ γράφων ἔχει ὀρθίαν στάσιν τοῦ σώματος καὶ φέρει πάντοτε τὴν κεφαλὴν ὑψηλά, ἐὰν δὲ ψυχρότητα καὶ ἰσθησίαν, ἢ κεφαλὴ εἶνε μᾶλλον κεκλιμένη

πρὸς τὰ ὀπίσω, τὰ χεῖλη στερεῶς κεκλεισμένα καὶ τὸ πρόσωπον μικρὸν τι συνοφρυωμένον. Αὗται δὲ αἱ ὑποστάσεις τῶν ψυχικῶν διαθέσεων, εἶνε αἱ κυρίως ἀποτυπούμεναι ἐν τῇ γραφῇ, καὶ δὴ πολλῶν περισσότερον τῶν ἀπὸ τῶν διαθέσεων τούτων ἐκπηγαζουσῶν ιδιοτήτων καὶ παροδικῶν καταστάσεων τῆς ψυχῆς, αὗται δὲ εἶνε καὶ αἱ παρέχουσαι τὸν χαρακτήρα εἰς τὴν φυσιογνωμίαν καὶ εἰς τὸ ὅλον παράστημα ἐκάστου ἀνθρώπου.

Ὡς παράδειγμα δὲ τῆς ὀρθότητος τῶν λόγων τούτων ἀναφέρωμεν τὴν ὑπογραφὴν Αἰκατερίνης τῆς Β'. τῆς Ῥωσσίας. Ὁ γνωρίζων ἐκ τῆς ἱστορίας τὴν ὑψηλὴν ταύτην καὶ ἐπιβάλλουσαν, σωματώδη γυναῖκα, τὴν ἔχουσαν μέλη τοῦ σώματος σπαργῶντα, δὲν θὰ δυσκολευθῇ ποσῶς νὰ εὔρη συμφωνίαν μεγίστην μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τῆς καὶ τοῦ ὄγκου τοῦ σώματος.

Τούναντίον γραφὴ πολυκίνητος, διευθυνομένη ὅτε μὲν πρὸς τὰ ἄνω ὅτε δὲ πρὸς τὰ κάτω, ἔχουσα γράμματα ὀξέα, ἀδρά, πλήρη ἰσχύος, πρὸς δὲ τούτοις λοξὴ καὶ φέρουσα ἀγρίους συρμούς φαντασιώδεις, οἷα ἡ ἐξῆς

παντάσιν δὲν ὑποδεικνύει πρόσωπον φλεγματικόν, ἀλλὰ μᾶλλον ἀναπαριστᾶναι ἐν τῇ φαντασίᾳ ἡμῶν τὸ παράστημα ποιητοῦ, κινουμένου τῆδε κακείσε ὑπὸ τῆς ἐμπνεύσεως καὶ ψάλλοντος ἀπαισιδοξοῦς ιδέας καὶ ἀπελπιστικὰς, ἢ τὸ τοῦ ἐγώιστου καλλιτέχνου, τοῦ τείνοντος ἀκαταπονήτως εἰς πραγμάτωςιν τοῦ ἰδεώδους. Δὲν ὑποδεικνύει λοιπὸν ἡ γραφὴ αὕτη τὴν εἰκόνα εὐπόρου τινὸς πολίτου, ἔχοντος βραχεὰ σκέλη, παχὺ σῶμα, πλατείας, σαρκώδεις χεῖρας, κεφαλὴν χονδρὴν, καθημένην ἐπὶ βραχεῶς λαιμοῦ καὶ φέρουσαν ὀλίγας, λαμπρῶς ἐκτενισμένας τρίχας, ἀλλ' ἀνθρώπον μᾶλλον λεπτοφυῆ καὶ ἀδύνατον, μακροῦ παραστήματος, ἴσως μελανότριχα, ἔχοντα λεπτὰς ὀφρῦς καὶ εὐρὺ μέτωπον, χεῖρας ἰσχνὰς, νευρώδεις, ζωηρὰς κινήσεις τῶν μελῶν, φέροντα τοὺς δακτύ-